

SEVERINUL

ZIAR POLITIC SĂPTĂMÂNAL.

Prețul abonamentului :

pe un an 8 coroane
 „ 1/2 „ 4 „
 „ 1/4 „ 2 „
 Prețul unui număr 20 fil.

Proprietar și redactor responsabil :

OCTAVIAN BORDAN.

Redacțiunea : Caransebeș, strada Constantin Burdia.

Administrația : Caransebeș, strada Parcului 774.

Numărul telefonului : 44.

Manuscripte nu să înapoiază.

Până când?

Biserica noastră are timpuri de grea încercare. Învățăturile Mântuitorului au fost desconziderate, ba chiar necinstite de niște oameni uitați de sine, cari au făcut din biserică un loc de speculă.

Cele petrecute în timpul din urmă ne sunt încă în vie memorie. Capul bisericii bătrân și neputincios, consilierii în mare parte răutăcioși și fără iubire pentru biserică, scutul poporului românesc în decursul veacurilor, lipsa de disciplină s'a lăsat în întreaga dieceză și e timpul suprem, ca să vină bărbatul providențial, ca în mod radical să curețe biserică de buruieni, ca din nou să devină, ceea ce a fost pentru noi.

Fărădelegile, faptele imorale, ba chiar și defraudările în dieceza noastră erau la ordinea zilei. Cu cât cineva eră mai imoral, cu cât știa să se atingă mai bine de banii oficioși și să-i uite prin buzunarele proprii, cu atât mai lăudat, mai încărcat eră cu onoruri bisericesti și capului diecezei noastre, bărbatului care cu multă mândrie se lăudă, că a fost mâna dreaptă a marelui Andreiu și că are partea leului la câștigarea Statutului Organic, nici odată nu i-a venit în gând să lovească în cei păcătoși, deși s'au aflat și în biserică noastră bărbați cinstiți, cu dragoste către biserică, cari prin diferitele corporațiuni și prin ziare au tras masca de pe fața păcătoșilor. Nu cei răi, sau cei păcătoși, ci dreptii au fost atinși de biciul venerabilului episcop, ba dl *C. Brediceanu* în cea mai însemnată corporațiune bisericască, în sinodul eparhial, cu un cinism, de care numai Coriolan Brediceanu e capabil, a aruncat în fața avocatului Ionescu cuvintele pline

de nerușinare: „*De ce ai venit să conturbi liniștea patriarhală în biserică?* Frumos lucru! Să se comită acte de imoralitate din partea călugărilor, să se demoralizeze tinerimea dela institute prin chiar profesorii plătiți de biserică, să se defraudeze banii oficioși ai bisericii, să se comită cele mai nerușinate traficări la ocuparea parohiilor, cari în mare parte sunt formal scoase la licitație, și să ai curajul a strigă în fața celui ce cere sanarea relelor, *că-ți conturbă liniștea patriarhală!* Așa ceva numai la noi se poate și de așa ceva numai un C. Brediceanu e capabil, care în politică totdeauna a umblat cu „*doi bani în trei pungi*“. Aceștia sunt adevărații *trădători de neam*, cari nu numai suferă ticăloșiile la instituțiunile noastre, unde poporul i-a trimis, ca cu mintea lor să lumineze calea spre adevăr și dreptate, ci acopăr chiar cu autoritatea lor furturile și defectele morale. Oamenii de felul acesta nu mai au îndreptățirea a se numi fii ai neamului românesc, ci să ne fie noauă ca niște „*păgâni și vameși*“.

Unde au dus acești oameni biserică? Suntem la marginea prăpastiei și poate e o ironie a sorții, că episcopul Popea, mâna dreaptă a marelui Șaguna să îngroape autonomia, acest lucru mare al marelui mitropolit. Ițele s'au încurcat. Dl ministru de culte a pretins prin cunoscuta-i ordinațiune îndepărtarea unor oameni nevrednici pentru a ocupa posturi în biserică. A trebuit să vină ministrul, ca să pună capăt fărădelegilor, defraudărilor și imoralității din sinul bisericii. Cei cu mai puțină protecție și-au luat numai decât tălpășița și s'au dus în penzie, pentru care erau deja prea coți. Dar cei mai păcătoși, oamenii, cari sunt izvorul tuturor relelor și biserică noastră, cu o încăpă-

ținare nemai auzită, în credința că zidurile autonomiei sunt destul de tari pentru apărarea lor, încă stau la posturile, de cari prin purtarea lor nevrednică s'au făcut și acești oameni, între cari și un *nepoțel* al dlui Coriolan Brediceanu, mai bine doresc nimicirea autonomiei bisericesti, decât să-și iee binemeritata răsplată pentru faptele lor nedemne de niște preoți.

Zidurile autonomiei se clătină. Înțelepții dela Lugoș, cu mintea lor lugojenească, au silit pe bătrânul episcop să abzică de conducerea diecezei și să depună soarta bisericii în alte mâni, cari sunt mai slabe decât ale episcopului. S'a comis un act nelegal. Un episcop ales de sinodul eparhial și aprobat de Majestatea Sa nu are dreptul, ca fără consimțământul factorilor competenți să se lapede de *responsabilitatea* luată asupra sa la alegere și aprobare. Acest act nelegal a fost nimicit de dl ministru al cultelor și acum Prea Sfințitul episcop din nou a luat în mâni frânele diecezei și din nou e chemat, cu mâna-i tremurândă de adâncile bătrânețe, acum la sfârșitul vieții, să smulgă buruienile din ogorul bisericii și să mântuiască autonomia bisericască.

Conduși de adâncă iubire față de biserică și toate instituțiunile noastre, cu drag venim în ajutor bătrânului episcop între aceste împrejurări grele și gata suntem a-i tinde tot ajutorul, ca să poată mântui biserică gr.-ort.

Problema nu e grea. Călugării, cari s'au tăvălit prin birturi, profesorii, cari încinși cu brău roșu au înjurat în local public de Dzeu, nu mai au îndreptățirea a fi slujitori ai altarului Domnului și dacă acești oameni ar avea cât de câtă dragoste pentru biserică, de mult s'ar fi dus ei singuri. Episcopul nostru să se emancipeze de

oameni ca Braniște, o aventură în părțile noastre, care nici unde nu și-a aflat stăveală, ci a slujit pe toți și pe toate, a intrat în serviciul tuturor curentelor politice pentru bani, și mai vârtos să se ferească de apucăturile minții lugojenești, de un *Brediceanu*, care trafică în toate părțile și e fericit, dacă își vede căpătuit și bine așezat câte un copil, sau câte un nepoțel, nebătându-și capul și de soartea instituțiilor noastre.

Până când va fi biserica și instituțiile românești loc de căpătuire pentru toți nevrednicii?!!

Corespondență din afară.

În multe rânduri am auzit, că suntem un popor nevrednici de o soarte mai bună. Nu am avut până acum ocaziunea a mă convinge despre adevărul acestor cuvinte. Disponând acum de mai mult timp liber, am făcut oclătorie de studiu prin mai multe centre locuite de români. Am făcut experiențe triste.

Credeam până acum, că [certele numai în Caransebeș sunt la ordinea zilei și eram aplicat să cred, că în Caransebeș sunt o seamă de oameni, cari s'au abătut dela *idealul național* (?) și prin purtarea lor caută să bage zizanie pentru slăbirea instituțiilor românești. Acum însă ochii mi-s'au deschis și am văzut, că Caransebeșul e aur pe lângă celelalte centre românești. M'am convins, că în Caransebeș ar fi deplină înțelegere, dacă ar lipsi de acolo 3-4 indivizi, cari numai de aceea se ascund sub mantaua naționalismului pentru că prin aceasta voesc să-și ascundă defectele morale, cari deja au dus la ruină biserica și alte instituții românești.

Am ajuns la Lugoj. Acest oraș era și în parte este și astăzi vestit pentru iubirea de neam al românilor de acolo. M'am convins de contrariul. Românii din Lugoj sunt mai certați decât cei din Caransebeș, iar iubirea lor de neam e numai o fățarie goală. Vestita masă a poganilor a devenit o simplă și ridicolă caricatură. Veni seara adunându-se câți-va tineri iar în fruntea mesei un fost birtaș și colaborator al foilor ungurești făcând mare politică națională. Brediceanu e în cercurile românești discreditat, de când s'a adeverit că poartă politică de duplicitate, dând acasă pe marele naționalist, iar prin Pesta complimentând guvernului pentru a câștiga pe seama fiului său un post în ministeriu, sau vre-o *bancă* mai mare.

Protopopul e opărit. Are destul năcaz cu cele scrise de Jucu. Bătrânul și onestul membru al direcțiunii „*Lugoșanei*” îi tot aduce aminte de cele întâmplare cu defraudările dela bancă, iar el, nepătatul naționalist, intransigentul român se vede că nu aude și nu vede. După cele întâmplare e greu să mai ese în publicitate, ca să nu i-se întâmple să fie întrebat despre cele din articolii dlui Jucu.

Din când în când vezi dând pe la „*Concordia*” pe un arogant și îngâmfat avocat, carele și-a făcut multă avere de pe sudoarea poporului românesc. Care nație a dat odată pe la el, nu-i mai calcă pragul. Numai

Blesculă vecinic bleucocește. Ei fie politică intransigentă condamnă pe *trădătorii de neam* și nu văd, că ei sunt cei mai periculoși trădători ai neamului românesc, pentru că nu se îngrijesc de popor, ca să-l ridice în cele materiale, să-l lumineze, să creeze ceva pentru ajutorarea poporului, iar droaia de aderenți toți trăesc boerește de pe spatele țărâului român.

Ajuns în Timișoara, m'am convins, că nici românii de aici nu dau de rușine virtutea națională. Și aici câte persoane, atâtea clice. Era acesta un centru mai liniștit, au venit însă *intransigenții* și-au tulburat apa, așa că acum și românii de aici își pierd timpul certându-se pentru . . . vâlău. Pentru popor nimic pozitiv, decât că pentru fericirea neamului fiecare clică își are *banca* sa.

Vârful certelor îl face Oravița. Doauă grupări puternice se resboiesc pe viață și moarte. Ei se ceartă, iar poporul decade. Unul decade. Unul voește să fie din gură mai mare naționalist decât celalalt și în cearta lor fără margini, nu obsearvă că poporul este total lipsit de adevărații conducători.

Experiențe triste am făcut în cele bisericesti. În tot locul este lipsă de disciplină. Parochiile în mare parte sunt vândute pe bani. Este trist să auzi că un protopop public se exprimă, că cutare parohie are să-i aducă atâta și atâta. Cele ce se povestesc despre cele din părțile Oraviței, Bisericii-albe sunt lucruri atât de îngrozitoare, că nu-ți vine să crezi, că în biserică e posibilă atâta nerușinare și atâta decadentă. E prea sosit timpul ca în biserică să se facă ordine, iar protopopii cari vând la licitație parochiile să fie scoși cu biciul din biserică lui Christos. În caz de lipsă putem servi cu exemple clasice. În cutare comună e vacant postul de învățător. Tinărul absolvent de pedagogie P. competase iar protopopul locului îi spuse, să se apropie de el cu 100 cor. Prota parohia din R. se scrie concurs. Poate cere 1000 cor. dela preotul din B. primește 400 cor. arvună și își face datorința așa, că la alegere eschide pe toți competenții dela candidație și poporul, vrând-nevrând îl alege pe candidatul cu 1000 cor. O parte a alegătorilor se plânge consistorului, iar consistoriul esmite ca comisar tot pe protopopul. În Timișoara mi-au eșit în cale 2 oameni din R. și mi-au spus, că voesc să se plângă ministrului pentru cele întâmplare la alegere.

Ne plângem că ministrul se bagă în autonomia bisericii noastre, și nu ne dăm seama, că la noi ne copleșesc ticăloșiile și că rolul ministrului în cadrul autonomiei noastre bisericesti e din cale afară nobil, că ne curăță biserica și școala de gunoiu. Prea Sfințitul Episcop să-și iee pe lângă sine oameni cinstiți, sfetnici înțelepți, căci să facă ordine în biserică, pentru că altfel în scurt timp mergem spre totala ruină. Oare nu este culmea ticăloșiei în biserică, că pentru parohia M. un candidat a oferit deja 4000 cor. dar nu o poate căpăta, pentru că altul a oferit deja mai mult. Și acei păcătoși protopopi, cari în dieceza noastră vind pe bani scumpi posturile de preoți și învățători, sunt tolerați pentru că sunt mari *naționaliști*.

Aceasta nu e iubirea de neam, că îndemnăm poporul la lucruri contrare legii, îl agităm, îl frământăm, pentru ca noi să ne facem mendrele și să ne umplem buzunarele.

NOUȚĂȚI.

Majestatea Sa regele a dăruit pentru locuitorii păgubiți prin foc din Nemesradnó suma de opt sute coroane, iar pentru cei din Kistrócze trei mii coroane. Pentru renovarea bisericii evang. arse din Kis-Szeben de asemenea a dăruit din casseta privată suma de 200 coroane.

Intr'o zi de două-ori decorat. Foian „Apărarea Națională” din Cernăuți publică următoarea știre: Încă de dimineață sunetul campanelor și bubuitul săcălușelor vesteau depărtărilor sărbătorirea bărbatului, care prin patru decenii nu s'a sfiit de trudă, de muncă onestă, ci și-a pus toate puterile sale în serviciul mării bisericii, căreia îi servește, și poporului, căruia îi aparține și atâtor instituții, al căror scop îl promovează cu zel răz. vecinic neobosit și gata totdeauna să stea în fruntea oricărei mișcări cu caracter cultural național. Acel bărbat, care trece astăzi ca un triumfător spre biserica din piață îmbrăcată sărbătorește a bătrânului Sirete, e venerabilul septuagenar Ioan Hostiuc, parohul Bălcăuților și protopresbiterul staurofer al decanatului Sirete. E ziua de 30 Iunie 1908. Lume multă, adunată de pretutindeni, reprezentanții tuturor oficiilor îl salută și i-se închină unui cuceritor, căci a știut prin activitatea sa loială să-și asigure simpatiile tuturor fără privire la confesiune și stare. Faptele mărețe ale acestui bărbat, albit de mulțimea anilor, dar pururea tinăr, pururea vesel, glumeț și întreprinzător, au fost recunoscute și decorate după merit cu ordinul de cavaler „Francisc Iosif I”, resplata cea mai înaltă împărătească, ce-o poate obține un supus fidel și activ, și cu medalia de aur pentru servicii credincioase, aduse prin 40 de ani bisericii și națiunii sale.

Transferare reciprocă. Ministrul de culte a transferat pe Gabriella Griesbach, profesoară la școlile civile din Csáktornya la Caransebeș, iar pe Schwarzleitner măr. Kis Sarolta dela Caransebeș la Czáktornya.

Ministrul de agricultură a transferat pe Szöke Dezső veterinar com. dela Lugoș la Zilah denumind în locul lui pe Várady József din Oradea-Mare.

Cum putem îndreptă poporul? Dumineca trecută s'a întâmplat în comuna Rusca un interesant incident. Poporul nostru din această comună este bun și nesticat, are însă o scădere mare, că nu prea este bisericos și biserica noastră este totdeauna aproape goală.

Duminecă a petrecut în comuna noastră dl dr. Petru Ionescu secretar ministerial. Primarul comunei, dl Zaharie Stefanescu a prins de veste, că dl secretar ministerial este în comuna noastră și ca să arate, că ce fel de locuitori sunt în comună, deja de dimineață a vestit cu toba prin sat, ca poporul să se adune la biserică, iar birturile să se închidă. Când a sosit timpul sf. liturgii eră minune în satul nostru. S'a întâmplat un lucru necunoscut până acum la noi. Toate birturile s'au închis, iar poporul buia spre biserică, așa că nici în ziua de Paști n'am văzut atâta popor la biserică. După sf. liturgie poporul s'a adunat la casa comună, unde li-s'au vestit cele mai noi întâmplări,

li-s'au cetit „poruncile“, după zisa grănicerilor.

Am scris despre cele întâmplate în comuna noastră, ca să arăt calea, cum ar putea fi poporul nostru îndemnat la fapte bune. Imdată ce poporul a auzit despre prezența dlui secretar ministerial în comuna noastră, a căutat să arate, că sunt iubitori de biserică. Oare dela Conzistor, din centrul diecezei noastre, dacă episcopul e deja prea bătrân și nu poate satisface datorințelor impuse de canoane, n'ar putea vre-un dignitar bisericesc să se arate din când în când poporului și să-l îndemne prin câte-o predică potrivită la fapte bune?

Să nu stee călugării nostri închiși în Caransebeș și făcând prin birturi „cură de bere“, ci să cutreere comunele în diferitele sărbători, predicând cuvântul lui Dzeu și îndemnând poporul la cercetarea sf. biserici? Când oare va mai veni pentru noi timpuri mai bune?!!

Biserică jefuită. Duminecă noaptea în 19 Iulie niște făptuitori necunoscuți au pătruns în biserica română gr.-or. din Recița și spărgând dulapul epitropiei au furat 5 cor. Cassa wertheimiană n'au putut-o descui, deși au îngăurit-o în mai multe părți. Au mai furat potirul lingurița și sulița de aur din chivotul aflător în sf. altar și au făcut adevărată bațjocură din lucrurile sfinte aflătoare în biserică. Gendarmeria caută pe acei făcători de rele, uitați de sine și fără Dumnezeu.

Foc în Orșova. La gara din Orșova s'a aprins marele edificiu, cu două caturi, în care se aflau diieritele birouri. Focul a izbucnit în pod, și pompierii veniți în grabă la fața locului au împedecat lățirea lui, astfel, că a ars și toate actele oficioase, cari erau păstrate în pod.

Ursul dela Rózsahy. O istorie hazlie a cutreerat săptămâna trecută ziarele din Ungaria, și în tot locul unde s'a citit istoria din chestie, s'au pus oamenii pe „un răs homeric. Noi am rămas rezervați față de întâmplarea aceea, căci nu ne venea la socoteală să o admitem ca posibilă. E vorba că în părâu de lângă Rózsahy poliția a descoperit un cadavru dat deja în descompunere. Medicii polițlenești chemați la fața locului, au luat șablonaticul proces verbal, au făcut autopsia cadavrului în toată forma dându-și cu cea mai mare seriozitate posibilă părerea, că este vorba de o crimă extrem de cumplită, o formală bestialitate întru cât cadavrului îi lipsiau capul, mâinile dela coate și picioarele dela genunchi în jos. S'au făcut certificatele de lipsă și preotul local a înmormântat victima, care a fost petrecută la vecinicul locaș de întreaga populațiune slovacă din localitate. Când colea comedie! Vine un slovac, care auzise de vestea ce se lățise și mărturisî, că „jertfa“ din chestiune nu a fost nici când om, ci urs pe care dânsul după ce la jupuit l'a băgat în părâu la porunca stăpânului seu, drept hrană pentru păstrăvi. Capul și labele i-au fost anume ciuntate, pentru că pielea a fost trimisă la umplut. Ne putem închipui ce față a făcut onorata poliție când a auzit! Dar lucrul le pareă însă atât de ciudat încât eră cu nepuțință de crezut. Deci au desgropat din nou mortul și ulterior au constatat aceiași me-

dici, că în adevăr e urs și nu om! Pe urma istoriei acesteia atât de hazlie, bieții medici din Rózsahy se spală din puteri, căci e vorba de reputațiunea lor și zic, că hoitul eră dejă în o stare atât de înaintată, încât eră imposibil de a staveri că ce este, om ori urs, fiind însă dată posibilitatea unei crime, au fost lezne de admis, că masa de carne să aparțină unui om. Le credem bieților medici, dar ce zice preotul catolic, care a celebrat pogrebania? Și lacrimile slovacilor, cu cari au udat mormântul? — O aducem acum această știre publicului după ce s'a adevărit că de fapt așa s'a întâmplat.

Execuțiunea ucigașei Margareta Bayer. În orașul saxon Freyburg săptămâna trecută Joi dimineața la 7 ore și jum. s'a terminat prin decapitarea tinerel Margareta Bayer și ultimul capitol al judecății omenești. Că fost-a dreaptă judecata omenească, prin care o fată tineră a fost judecată la moarte, nu o discutăm. Margareta Bayer a fost fiica primarului din Freyburg, o frumseță, serbătorită de întreg orașul ca o fată cultă și extrem de morală. Lumea însă eră în mare greșală, căci fata la aparență morală, aveă amant și eră o depravată în înțelesul eminent al cuvântului. Dar știă să acopere bine faptele ei. Amantul ca oficiant a defraudat anul trecut niște bani. Fata pentru a-l scăpa de temniță, a spart saltarul părintelui său și a furat dela el banii trebuincioși. Bătrânul primar îmbătrânit în cinste, a abzis de postul seu în urma fetei sale. După un timp oarecare un inginer bogat se amoretase nebunește în frumoasa Margareta. O ceruse în căsătorie, și dânsa, care aveă în taină un amant pe care îl iubza nebunește, s'a învoit să devie soția inginerului bătrân, cu gândul ascuns, ca punând mâna pe averea lui, să se căsătorească cu amantul. S'a logodit și după 3 luni l'a pușcat în cap, șezând pe genunchii lui aproape de cuptorul cald, șoptindu-i la urechi cuvinte dulci. Bietul bătrân credeă că e glumă. Pe urmă tot dânsa a anunțat cazul poliției ca sinucidere. Doi oameni însă din întâmplare trecând pe stradă au fost martori la scena conjugală și a denunțat adevărul. Tatăl ei de rușine a murit, iar dânsa a fost judecată la moarte prin ghilotină. Sentința s'a executat săptămâna trecută Joi dimineața. Noaptea înainte de execuție dânsa a petrecut-o rugându-se. Pe eșafot a pășit sigură, dar abătută. Ultimele cuvinte au fost: „Părinte în mâinile Tale îmi dau sufletul“. A mai voit să zică ceva, dar ferul rece al ghilotinei i-a curmat glasul despărțindu-i capul de trup. Au azistat peste 200 oameni la execuție, cari au părăsit locul tremurând de agitație. Mai mulți inși s'au bolnăvit.

Un caz curios. Dimineața în timpul unei puternice furtuni însoțite de manifestațiuni electrice frecvente, s'a întâmplat un fapt foarte curios: calul unei birji care ședea pe piața San Fernando, a căzut deodată trăznit. Pasagerul care se află în trăsură, s'a dat jos pentru a ajuta pe cal să se ridice, dar a căzut și el trăznit. Birjarul neputând să se dea jos de pe capră, au alergat mai mulți agenți și pompieri cari cu precauțiuni au reușit să salveze pe birjar. Faptul pare neexplicabil. După ziarul „Mattnio“ ar fi vorba de dezvoltarea neașteptată de electricitate subterană sau atmosferică.

Răzbunare barbară. La uzina de electricitate dintr'un oraș din Germania muncitorii erau mult molestați de un ștregar de băiat, care se strâmba la muncitori și le făcea în ciudă. Muncitorii nemai putându-i suferi ștregăriile, l-au prins, l-au pus lângă o pompă cu apă și introducându-i țava de cauciuc în gură, au început să-l umfle cu apă, până ce bietul băiat, făcându-se ca un butoiu a căzut în nesimțire. A fost dus la spital, unde a fost readus la viață, iar autorii acestei proaste răsbunări au fost arestați.

Invitare. Corul vocal bisericesc gr.-or. rom. din Mehadia, din incidentul sfințirii bisericei aranjază Duminecă, în ziua de sf. Ilie la 2 August st. n. (20' Iulie st. v.) a. c. în sala hotelului „Calul alb“ din loc „Concert“ împreună cu teatru de diletanți și dans, la care respectuos vă invită împreună cu stimatele familie. Prețul de intrare: locul I 3 cor. de persoană, locul II 2 cor. de persoană, locul III 1 cor. de persoană. Venitul curat este destinat sf. biserici gr.-or. ca ajutor la pictură. Ofertele benevole sunt a se trimite dlui președinte al corului Simion Ion în Mehadia, și se vor cvita pe cale publicistică. Inceputul punct la 9 ore seara. — Comitetul aran:ator.

Luntre de hârtie. Zilele trecute a sosit în New-York căpitanul Johnson, care a făcut călătoria pe mare în o luntriță proprie, făcută din hârtie. Luntrea e de șase metri și jumătate. Căpitanul a plecat cu ea în 6 Maiu din Florida și a sosit în 12 Iulie în New-York.

Catastrofe au făcut capitala și provința în timpul din urmă loc de intimidare. Nenumărați oameni și-au aflat moartea, parte prin foc parte prin ruina averii. Pe cât fac aceste cazuri de nefericire inima omului trămurândă, aceste se reduc la un nimic dacă le asămănam cu miile de victime a celor oameni, cari în urma acestora au devenit bolnavi de nervozitate. Cu cât ar fi altcum dacă majoritatea ar studiă și da auz cărții intitulată „Abhandlung über Moderne Elektrische Therapie“. — Sigur rezultatul ar fi îmbunătățirea stării sanitare. Cartea amintită se trimite fie căruia care o cere gratis și francață de „Ärztl. Ordinations-Institut Elektro Vitalizer, Károly Körut 2, Mezzanin, 50.

SE CAUTĂ la Tipografia Jacobovits din loc un elev spre a învăța arta tipografică. Reflectanților li-se cere să aibă pe lângă vârsta de cel puțin 14 ani împliniți, acte doveditoare că au absolvat 2 clase civile.

VARIETAȚI.

Când au descoperit Chinezii America? Se știe că Normanzii au descoperit America îndată după 1000 dela Hristos, și că pe vremea lui Columb o părăsiseră de mult, dar că tot se aflau amintiri de ea în Islanda.

Se presupunea, că Chinezii vor fi cunoscut-o și de mai înainte. Monde moderne află că într'o cronică chineză se vorbește de țara Fuzang sau Fuzu, aflătoare la 6500 de mile spre răsărit de Azia. E chiar povestirea unei călătorii făcute în 502 după Hristos de bonzul Hui-Shen, păstrată în analele dinastiei Lyang. Acolo mai spune că în 458 d. Hristos, cincî preoți budhisti au propovăduit

învățătura lui Brahma în Fuzang, care pare a fi fost Mexicul, după câte spun despre el. De altfel s'a aflat acolo urme foarte vechi de civilizație chinezească; un brahmin îmbrăcat și un Budha pe un tron purtat de doi lei. În satul Madelena e statua lui Wi-shi-pecocha, care venise să propovăduiască o religie nouă. „La Nature“ se întreabă de n'au descoperit Chinezii, Europa.

Sfaturi economice.

Ca să alungăm muștele din grajduri.

Neapărat, lucrul cel mai bun ar fi să avem grije să punem var nestâns, calaican topit ori apă cu acid fenic în gunoiul și în udul vitelor. Am împiedecă astfel răutatea dela izvor; căci muștele își pun ouăle în gunoiu și tot în gunoiu și ud trăește mușța, din care mai apoi se fac muștele, dupăcum fluturii se fac din omizi ori cărăbușii (găinușele) din viermii cei groși, albi cu negru la cele două capete ale trupului, pe cari îi vedem când răsturnăm brazdele.

Dacă însă muștele au apucat a se încuibă și părăsi de-au umplut grajdul și năvălesc și în casă, putem să le alungăm, atârând la ușa grajdului sau în grajd o oală cu vre-o patru chilograme de gudron dela farmacie (apotecă).

Zice, că fug de miros.

*

Nutrețul verde să nu se dee nicicând vitelor, dacă e vestejit, căci din acest nutreț în stomacul animalelor se formează niște gogoșoare, pe cari nu le pot mistui, fiindcă prin acestea nu pătrund sucurile stomacului. Urmarea este, că vitele ușor se umflă. Nutrețul verde, peste tot, să nu se țină mai mult decât timp de 24 de ore, căci altfel se încinge. Dacă împrejurările permit, nutrețul verde să se adune și să se care de două-ori la zi, și anume dimineața după ce a răsărit soarele și sara până ce n'a căzut roua. Nu este bine a cosi și a adună nutrețul verde.

*

Reuniunea agricolă a comitatului Caraș-Severin, comunică spre luare la cunoștință din partea celor interesați, că ministrul de agricultură a autorizat vinderea de benzină pentru trebuințele economice cu preț moderat pe durata dela 10 Iunie — 1 Noiembrie 1908, fiind a se plăti în acest interval numai 16 coroane pentru o majă metrică de benzină.

*

Târgul de țară proxim al orașului Caransebeș se va ține în 6, 7 și 8 August st. n. 1908.

*

Târgul de țară (Sf. Iacob) proxim al Timișorii se va ține din 13 până în 17 August st. n. 1908.

1710—1908 végr. szám.

Árverési hirdetés.

Alulirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a verseczi kir. járásbíróság 1907. évi Sp. 821/3 számú végzése következtében dr. Oppenheimer Ármin verseczi ügyvéd által képviselt Schulcz Leombard javára Diakonovics Sándor karánsebesi lakos ellen 107 korona s jár. erejéig 1908. évi június hó 22-én foganatosított kielégítési végrehajtás után felülfoglalt és 1860 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szobabutorok, zongora, amely ingók a Sebesana tpenztár 600 kor. s j. kielégítésére is nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a karánsebesi kir. járásbíróság 1908. évi V. 661/5. számú végzése folytán 107 kor. tőkekövetelés, ennek 1904. évi december hó 1. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódij és eddig összesen 64 korona 28 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig, adós lakásán leendő megtartására **1908. évi augusztus hó 7-ik napjának délutáni 3 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezenen oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Karánsebesen, 1908. évi július hó 18-án.

Szentmiklós András

kir. jbir. végrehajtó.

659—1908. végrh. szám.

Árverési hirdetés.

Alulirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a lugosi kir. járásbíróság 1908. évi 850. V. 1. számú végzése következtében dr. Ionescu Miklós karánsebesi ügyvéd által képviselt Sebesana takarékpénztár és hitelintézet r. t. karánsebesi bej. cég javára Borkeszku Trandafir, Bezsinaru Jon és Popovits Dénes priszákai lakosok ellen 170 kor. s jár. erejéig 1908. évi június hó 1-én foganatosított biztosítási végrehajtás után lefoglalt és 1800 koronára becsült lovak, kocsik, szarvasmarha stb.-ből álló ingóságok, nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a lugosi kir. járásbíróság 1908. évi V. 1. 850. számú végzése folytán 170 kor. tőkekövetelés, ennek 1907. évi november hó 25-ik napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódij és eddig összesen 101 kor. 28

fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig, Priszákán alperesek lakásán leendő eszközésére **1908. évi augusztus hó 21-ik napjának d. e. 11 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Lugoson, 1908. évi július hó 26-ik napján.

Schieszler Vilmos,

kir. jbir. végrehajtó.

Se primesc numai decât doi ucenici (șagârți)

cel puțin cu 4 clase elementare pe lângă plată la mäsarul

George Frohmayer, în Caransebeș.

In comuna Buzeu

(ROMÂNIA)

se află spre vânzare 573□ metrii, loc

din parcela la Nr. 5. Bulevardul Vii-torului.

Informațiuni mai aproape de administrația acestui ziar.

10266. sz. 1908.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei Temesvári Szent-Jakab

országos vásár

folyó évi augusztus hó 13-ától bezárolag augusztus hó 17-éig fog megtartatni.

Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra augusztus hó 13-tól, csütörtökön reggeli 5 órától kezdve meg van engedve.

Temesvárott, 1908. évi július hó 10-én.

A városi főkapitányságtól:

BEÉ FERENCZ, főkapitány.

ILUMINAȚIE ELECTRICĂ CU STABILIMENT

pentru castele, edificii economice, fabrici, otele după propriul sistem.

Se poate combina cu apeduct și mașini agronomice.

Multe referințe de primul rang.

Indrumări și prospecte

dă **SINGER F. și R.**

antreprisă de inginerie și electrotehnică

Budapest, V. Kálmán-utca 15.

TELEFON 63—01.

44. szám.
fig. 1908.

Árlejtési hirdetemény.

A karánsebesi nyilvános jeleggel felruházott közkórházban szükségendő:

- I. a) 24 drb. téli pokróc
- b) 12 „ nyári pokróc
- c) 18 „ ágybetét (madrac)
- d) 36 „ törölköző
- e) 48 „ hosszú férfi ing
- f) 48 „ párna áthuzat
- g) 12 „ hosszú női uj nélkül ing
- h) 78 „ lepedő
- i) 1 „ futószőnyeg
- k) 1 „ kényszer zubbony
- II. a) 1 „ fürdőkád
- b) 1 „ szélkemencze
- c) 2 „ vizes kanna
- d) 1 „ szapuló kád
- e) 1 „ vizes kád
- f) 2 „ tüzhelylap
- g) 2 „ szemétlapát
- h) 1 „ nagy mosó teknyő

szállítására ezennel árlejtést kihirdetek, és felhivom mindazokat kik a fentti 2 csoportban felsorolt szükségleteket szállítani ohajtják hogy kellően felszerelt és 50—50 kor. bánatpénzzel valamint a kórházok részére szállítandó tárgyak mintájára ellátott ajánlataikat folyó évi **augusztus hó 25. d. e. 11 óráig** a városi tanácsnál nyujtsák be.

Később vagy kellően fel nem szerelt ajánlatok tekintetben nem fognak vétetni.

A városi tanács a szabad választási jogot magának fenntartja.

Karánsebes, 1908 évi julius hó 24-én.

Bastius,
polgám. h.

1754 kap. sz.
1908.

Hirdetemény.

A legközelebbi karánsebesi

országos vásár

1908. évi augusztus hó 6., 7. és 8-ik napján, vagyis csütörtök péntek és szombaton fog megtartani.

Karánsebes 1908 julius hó 2-án.

Dragomir,
rendőrkapitány

TIPOGRAFIA

LUI

Josif Jacobovits,

:: CARANSEBEȘ, edificiul LICHTNECKERT ::
aranjată după stilul cel mai nou, primește spre efeptuire totfelul de tipărituri bătătoare în arta tipografică precum :

Bilete de vizită, plicuri, anunțuri de fidanțare și căsătorie, invitări pentru petreceri și baluri, anunțuri funebreale, Opuri și Broșuri, Reviste, Registre, Tabele pentru oficiile notariale, comunale și cercuale, tipărituri petru cancelariile advocațiale, precum și a tuturor institutelor de

credit și păstrare, Prețuri curente, Cataloguri, Placate, și foi volante. Tipărituri în mai multe colori. Mare asortiment în hârtie pentru cancelarii, cartoane pentru bilete de vizită, fidanțare și căsătorie, casete foarte elegante cu hârtie de scris în diferite colori. :: :: ::

Comandele se efeptuesc repede și cu acuratețã.

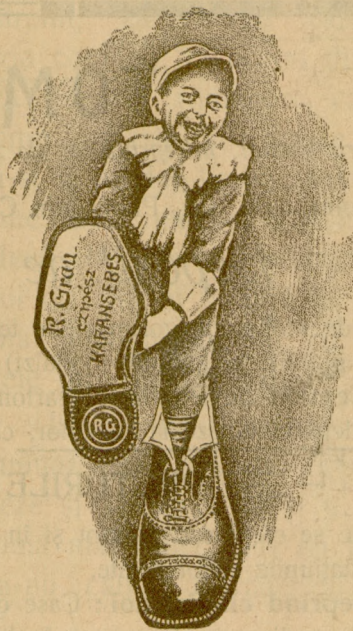
: Prețuri foarte eftine și moderate. :

R. GRAU, CARANSEBEȘ

Telefon 47.

păpucar.

Telefon 47.

Cel mai mare magazin de ghete pentru dame, domni și copii.

Singurul vânzător a renumitelor fabricate:

Cobrak și Danubia

precum și a ghetelor curat americane.

Face ghete fine si moderne după măsurã.

≡ Reparează prompt și eftin. ≡

MOBILE de tot felul, mare asortiment cu prețuri moderate
se află la **George Frohnmeier,** măsar

DEPOSIT :
Caransebes, Str. Principala
în Casa Diecezana

Mersul Trenurilor

Din Caransebeș la Lugoș pleacă :

Trenul Expr.-Orient : în fiecare Miercuri și
Duminică la 6 oare 2 min. p. m.

Trenul accelerat : la 5 oare 28 min. dim. și
11 oare 21 min. a. m.

Trenul personal : la 3 oare 55 m. dim., 9 oare 42
min. a. m. și 4 oare 59 m. p. m.

Din Lugoș la Caransebeș sosește :

Trenul Expr.-Orient : în fiecare Joia și Du-
minica la 6 oare 33 m. dim.

Trenul accelerat : la 4 oare 53 min. p. m.
și 10 oare 33 minute seara.

Trenul de persoane : la 8 oare 48 min. dim.
la 10 oare 42 m. a. m., la 5 oare
57 m. p. m. și la 9 oare 56 m.
seara.

Din Caransebeș la Orsova pleacă :

Trenul Expr.-Orient : în fiecare Joia și Du-
minica la 6 oare 33 m. dim.

Trenul accelerat : la 4 oare 53 m. p. m. și
la 10 oare 29 m. seara.

Trenul de persoane la 10 oare 42 m. a. m.
și 5 oare 57 m. p. m.

Din Orsova la Caransebeș sosește ;

Trenul Expr.-Orient : în fiecare Miercuri și
Duminica la 6 oare 2 m. p. m.

Trenul accelerat : la 5 oare 28 m. dim. și
la 11 oare 21 m. a. m.

Trenul de persoane : la 9 oare 42 m. a. m.
și la 4 oare 59 m. p. m.

„MEHADIA“

Casă de păstrare pe acții în Mehadia.

Acoardă împrumuturi hipotecare replăti-
bile în 10, 15, 20 ani în rate semestrale ;
împrumuturi cambiale cu acoperire hipote-
cară, escontează cambii cu 3, eventual cu
2 subscrieri, pe timp de 3 până la 6 luni,
acoardă împrumuturi (anticipatiuni) pe ama-
nete și pe efecte. Primește

depuneri spre fructificare

pentru cari solvește 6% interese. Interesele
neridicate se adaugă în 6 luni, anume la
1 Ianuarie și 1 Iulie a fie-cărui an la ca-
pital și se fructifică mai departe. Darea
pentru interesele de depuneri o solvește
institutul. Depuneri se pot face și prin poștă,
având a se indica adresa exactă a de-
ponentului. Rezolvarea urmează cu întoar-
cerea poștei. Abziceri și ridicări încă se pot
face prin poștă.

Diracțiunea.

**APĂ MINERALĂ PHŌNIX
DIN BUZIÁS**

Succes extraordinar la
Suferințe de rărunchi și beșică
NATURAL, PLĂCUTĂ ACRICIUNE (LIPSITĂ DE FIER).
Apă de masă extraordinar de recreatoare.

Vindecă, recorește. **Recomandată de medici.**

Ca apă de cură are efect escelent la morhuri de rărunchi și beșică, catar cronic de rărunchi, formațiuni de piatră, precum și morhuri catarale de secrețiune.

Prospecte trimite la cerere administrația izvoarelor :

Diracțiunea băilor MUSCHONG în Buziásfürdő.

BAZARUL „LA COROANA“

Kohn & Zweig

CARANSEBES

Recomandă prăvălia lor bine
asortată în mode, manufacturi
și mărfuri curente.

Noutăți de sezon se pot cumpăra totdeauna.

BAZARUL „LA COROANA“

TOMA FINZ

Măestru lemnar, întreprinzător de zidiri și negustor de lemne în Caransebeș.

Recomand M. On. Public din Caransebeș și jur bine asortatul meu

Deposit de lemne de clădit

de brad, de molin, de gorun și de teiu, de blane de latezi, de trepte, de scânduri
de molin ghiluite și ghinuite (gefalzt) pentru padimente, toate deplin uscate, mai
departe **Cement de Portland**, carton asfaltat pentru acoperiș, pături de izolare,
penru a depărta umezeala pereților, cătrană (boază) și carbolineu cu

PRETURILE MAI MODERATE

Comandele se efectuează prompt și în modul cel mai conștiințios și se espediează
în toate stațiunile căilor ferate.

Întreprind clădiri noi : Case de locuit, clădiri de școală, de biserici și de
poduri, fac padimente de terrase în biserici și primesc tot felul de renovări la
edificii vechi, fac acoperișuri de carton asfaltat în calitate excelentă și pe acope-
rișuri vechi de șindilă, acoperișuri bine probate.

ANUNCIURI se primesc în toate zilele cu prețurile cele mai
moderate la administrația foii noastre. ::